

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ה חשון תשפ"ב | דף היומי בבלי: ראש השנה כב | דף הכולל: ביצה יח.
דף היומי בהלכה: מסימן תרנ"א סעיף ג' עד סעיף ו'.
מוסר: חובת השמירה - פרק ז' מ"אמנם באשר ידוע" עד "עוד אמרתי".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק כו עד סוף הספר

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

סיפרתי לו על ההפצצות בעיראק, והוא הגיב: "לפי זה מובן מאמר חז"ל בברכות...". | מדוע איחר הדרייווער? סיפור נפלא של השגחה פרטית שאירע לפני שבוע וחצי | מה מחפש נהג מוניית מחולון ביזכרון משה' בשעה 1:00 בלילה? | 2261

הסיפור היומי

למרות כל האזהרות איחר הדרייווער בשעה תמימה, ואכן כשהגיע האדמו"ר למשרדו של הגביר נוכח כי כבר הכניסו 'משולח' אחר במקומו. אבל הנה, משנפתחה הדלת והלה יצא וראה את האדמו"ר ממתין, נענה בהתרגשות ובקול גדול לפני הגביר...

מעשה נפלא של השגחה פרטית שאירע לפני כשבוע וחצי עם האדמו"ר מראדושיץ שליט"א, מייסד ויו"ר ארגון 'מגדיל ישועות'

והנה בשעה שכבר 'זכה' להתקבל לפני הגביר, פגע בו ה'יושב' לפניו, ומשראהו נענה בהתרגשות ובקול גדול לפני בעל הבית: "הנה, זה האיש שדברתי עמך עליו ובזכותו יש לי פרי בטן!". התברר שהלה המתין שמונה שנים לישועתו, ולפני כמה שנים נעזר רבות במפעלות האדמו"ר שליט"א, ועתה בישיבתו בבית הגביר סיפר לו כל אשר עבר עליו בחייו.

הדבר גם לכך שכבר לא הוצרכו להוכיח לפני בעל הבית מה ואיך הם מפעלותיו של 'מגדיל ישועות', אלא מאליו התפעל עד מאד ונפתח לבבו ויחד עם זה כיסו ונתן לו סכום נכבד מאוד פי כמה וכמה ממה שחשב מעיקרא שיקבל ממנו...

והוסיף העשיר לספר, שהרי דרכו שלא לקבל סתם עוברים ושבים, אלא שחשב על אותו 'מקבץ נדבות' שנכנס לפניו, כי הוא הוא האדמו"ר שקבע עמו 'פגישה'...

אתה הראת לדעת, כי לא ה'השתדלות' מביאה את הפרנסה ואת התוצאה, אדרבה, אילו היה מגיע בזמן לא היה מקבל את

המעשה שלפנינו אירע לפני כשבוע, ביום ג' פר' וירא - מספר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א - וכפי ששמעתי ממרא דעובדא ה"ה האדמו"ר מראדושיץ שליט"א, מייסד ועומד בראש ארגון 'מגדיל ישועות', לעזור בגוף ובנפש, ברוח ובממון לחשוכי בנים ל"ע, ורבים נושעו על ידו בס"ד, וזה עתה יצא לארה"ב לדבר על לב גבירים ונדיבים שיתרמו מהונם להוצאות הארגון.

במהלך שהותו בארה"ב רצה 'לעלות' לעשיר אחד אשר אינו מקבל את ה'דופקים' על הדלת אלא רק ב'הזמנה' ובתיאום מראש, ונקבע לו זמן ליום ג' אחה"צ בשעה נקובה, וסיכם עם ה'דרייווער' (נהג) שיבוא לקחת אותו בשעה 2:30 בצהריים, וביקש ממנו שידייק בזמן, כי עליו להיות אצל הגביר בשעה זו דייקא, ומוזהר הוא 'בבל תאחר'... ובפרט שזו לו הפעם הראשונה אשר עומד לפגוש את העשיר הלז.

למעשה, הדרייווער איחר והגיע בשעה 3:30. ויחר לו מאוד על שלא עמד בדיבורו וגרם לו הפסד גדול, ואכן, כבר הכניס הגביר 'משולח' אחר במקומו.

לך כי תלון על ה' מפריעים' והמעכבים אותך, והרי אינם אלא מוסיפים טובה על טובתך.

(באר הפרשה)

הסכום הנכבד, אלא הקב"ה הוא נותן לחם לכל בשר, ומסבב כל הסיבות סיבב שיאחר מלהגיע, ובינתיים יכנס אחר שיספר בשבחו שלא בפניו כדי שיגיע אליו מה שנגזר כבר מר"ה... מעתה מה

קול העם

הסכמתי לחכות, והנה זה פלא, לאחר שתי דקות נכנס העשירי והתחלנו תפילת ערבית במנין. ביקשתי מאותו אדם שיעלה ש"ץ, כשבליבי אני מנסה לחשוב מה טיבו של איש זה...

נהג המונית מחולון שלא הפסיד מעולם תפילת ערבית במנין

במנין. כיבדתי את בקשתו, ושוב יצאתי לצעוק מעריב, מעריב, ואין קול ואין עונה. השעה כבר 1:45 חזרתי לבית הכנסת והפעם החלטתי להתפלל ביחיד - שהרי עשינו כל מה שאפשר ולא הצלחנו. ושוב אותו אדם מרים את ראשו ומבקש ומתחנן כמעט מתוך בכי ואמר לי, אני מבקש ממך פעם אחרונה תחכה עוד 2 דקות בדיוק, ואם לא יהיה מנין תתפלל ביחיד.

הסכמתי לחכות, והנה זה פלא, לאחר 2 דקות נכנס העשירי והתחלנו תפילת ערבית במנין. ביקשתי מאותו אדם שיעלה ש"ץ, ובליבי אני מנסה לחשוב מה טיבו של איש זה.

לאחר התפילה ניגשתי לאותו אדם ושאלתי בתמימות: האם יש לך הערב אזכרה של אבא או אמא? והשיב לי בשלילה. ואז שאלתי אותו: מדוע כ"כ התעקשת לחכות עוד ועוד, ועוד, הרי אנוס רחמנא פטריה?

ואז הוא אומר לי: בא איתי ואסביר לך. יצאנו יחד לכיוון הרכב שלו - מונית ועליה הכיתוב חולון. וכך סיפר לי: "אני נהג מונית בחולון, שעובד לילה ומסיים את עבודתי ב-1:30 בלילה ומיד נכנס לתפילת ערבית למנין הקבוע בשכונה. הערב הפסדתי את המנין, וזכרתי שיש שטיבלאך בירושלים - זכרון משה שיש שם מנינים מאוחרים, החלטתי להגיע לירושלים להתפלל במנין. ודע לך שמעולם לא הפסדתי ערבית במנין. ועכשיו שהגעתי לכאן במסירות נפש אתפלל ביחיד!?"

ודע לך, הוסיף, שבכל פעם הורדתי את ראשי והתחננת להקב"ה שיסדר לי מנין, וב"ה שזכיתי לכך.

(גיליון יביע אומר)

סיפר רבי י.ב. באחד מימי החורף הקרים נודמן לי להגיע לבית הכנסת (שטיבלאך) זכרון משה הידוע בירושלים. השעה היתה 1:00 בלילה וחיקיתי למנין לתפילת ערבית. בחוץ השתוללו גשמים עזים וקור עז.

נכנסתי לבית הכנסת ומצאתי עוד 4 אנשים שיושבים ומחכים למנין. יצאתי לכיוון היציאה וצעקתי בקול, מעריב, מעריב, אך הרחוב היה ריק מאדם ולא הצלחנו להשיג מנין. לאחר כעשר דקות נכנס אדם נוסף שבא להתפלל, כך שכבר היינו 6 אנשים. שוב יצאתי החוצה וצעקתי, מעריב - מעריב, ושוב נכנס אדם נוסף שהגיע להתפלל ואנחנו כבר 7 אנשים.

השעה 1:20 בלילה, ושוב יצאתי להכריז מעריב מעריב, ולשמחתי הגיעו עוד 2 אנשים כך שהיינו כבר 9 אנשים - אבל מנין לא היה. השעה 1:30 והבנתי שכבר אין סיכוי למנין, לקחתי את הסידור והחלטתי להתפלל ביחיד, שהרי אנוס רחמנא פטריה. והנה לפתע אחד מהיושבים בבית הכנסת שנרדם מעט על הספסל - מרים את ראשו ופונה אלי ואומר לי: בבקשה ממך, תחכה עוד כמה דקות אולי יהיה מנין. הסכמתי לחכות, ושוב יצאתי לצעוק מעריב מעריב, ואין קול ואין עונה. נכנסתי שוב לביהכ"ס לקחתי את הסידור ונעמדתי על התיבה להתפלל ביחיד, ושוב אותו אדם מרים את ראשו ומבקש - בבקשה תחכה עוד כמה דקות.

מצד אחד התפעלתי מאותו אדם שמתעקש להתפלל במנין, ומצד שני לא הבנתי, והיה נראה לי מוזר שאדם שנראה כ"כ רחוק מבן תורה, עם מכנסי ג'נס ולבוש זרוק, כ"כ מתעקש להתפלל

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אחר שמילא ה'ברכת אברהם' את שליחותו, נפרד מן ה'חפץ חיים' לשלום ופנה לדרכו. והנה תוך כדי הילוכו שמע שקוראים בשמו. כשפנה לאחוריו, ראה את ה'חפץ חיים' בכבודו ובעצמו צועד אחריו!

כך חיבבו גדולי ישראל טירחה של מצווה

בעל ה'ברכת אברהם' מסלונים אל מרן ה'חפץ חיים' לדבר עמו בענין ציבורי שעמד על הפרק. אחר שמילא הברכת אברהם שליחותו, נפרד מן ה'חפץ חיים' לשלום ושב על עקבותיו. והנה תוך כדי הילוכו שמע שקוראים בשמו. כשפנה לאחוריו לראות מיהו הקורא, ראה את החפץ חיים בכבודו ובעצמו!

היה זה לעת זקנותו המופלגת של החפץ חיים, כשכבר גברה עליו החולשה, והבין הברכת אברהם שהחפץ חיים מבקש לומר לו עוד פרט נחוץ בענין המדובר, ולכך ראה לנכון להטריח עצמו ולדלג אחריו.

אולם כשהשיגו ה'חפץ חיים', אמר לו: 'דעו לכם שיש כאן במשעולי הרחובות ביצות מרופשות. תושבי המקום מכירים בהם והולכים סחור סחור, אבל מי שאינו מאנשי המקום, עלול להכנס לתוכן ולרפש מגפיו, על כן הרשוני להדריך אתכם בדרככם...' וליווהו עד לכיכר העגלות.

החפץ חיים, שכבר היה לכל הפחות בשנות התשעים, התגבר על חולשתו ורדף אחרי אברך צעיר [הברכת אברהם היה אז לכל היותר כ"ו שנים], כי גם יגיעה עצומה לא היוותה אצלו כסיבה לדלג על מצווה.

גם אני ראיתי עובדא כעין זו אצל הגאון הצדיק רבי ישראל יעקב פיישר זצ"ל ראב"ד עיה"ק ירושלים. היה זה כשערכו 'שלום זכר' בביתו של רבי ליפא זילברמן ז"ל, ששימש כמשגיח בת"ת קמניץ, ולכן היו מבין תלמידי הת"ת שראו לנכון להשתתף בשמחתו. בין הבאים היה הגאון רבי ישראל יעקב ז"ל, וכשחזר על עקבותיו פגש בו אחד הילדים שכלל לא הכירו, ומבלי לדעת מיהו הדמות הניצבת לנגדו שאלו האיך מגיעים לביתו של רבי ליפא, והראב"ד לא חס על כוחותיו וחזר על עקבותיו כל הדרך כדי להראות לילד היכן מעונו של רבי ליפא. אז נוכחתי לדעת גדולתו וענוותנותו.

(טיב הקהילה)

שח הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: חסידים ואנשי מעשה היו מחבבים מאוד כל טירחא של מצווה, ואספר מה ששמעתי ממורי חמי הרה"ח רבי יצחק דוד ברייטשיין זצ"ל, מה שבדידו הוה עובדא.

בעודו אברך צעיר, נזקק פעם להלואה, ושמעו של רבי משה רוזנבלט ז"ל שניהל גמ"ח בביתו הגיע לאזניו. רבי משה היה גר ברחוב שבטי ישראל, סמוך ונראה לביתו של הרה"צ רבי אליהו ראטה זצ"ל (משמשו הידוע של הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע), ומו"ח לא ידע עדיין בדיוק היכן גר רבי משה, ובהגיעו סמוך ונראה לביתו פגש ברבי אלי ז"ל, ושאלו לכתובתו המדוייקת של רבי משה. רבי אלי - שכבר היה אז זקן - ביקש להוליכו עד לביתו של רבי משה, הוא עבר עמו לצידו השני של הרחוב והלך עמו עד ביתו של רבי משה.

מלכתחילה כשהתחיל רבי אלי ללכת עם מו"ח, סבר מו"ח כי הדרך כרוכה בפיתולים ועיקולים וקשה לו לרבי אלי להנחות לו הדרך, ולכן העדיף שיתלווה אליו. אולם בהגיעם לפתח ביתו של רבי משה נוכח מו"ח כי לחינם טרח רבי אלי, כי היה ביכולתו להראות לו את דרכו ממרחק. הוא העלה את תמיהתו באזני רבי אלי, למה ראה לנכון להטריח עצמו על חנם.

נענה רבי אלי ואמר במתק לשונו: 'עס שטייט אין ספרים הקדושים, אז ווען א איד טוהט א מצווה, איז ער דבוק מיטן בורא עולם! - וואס הארט דיר אז איך בין דבוק נאך אביסל צייט מיטן בורא עולם?... (תרגום: כתוב בספרים הקדושים, שבשעה שיהודי עושה מצווה, הוא זוכה להתדבק ב'בורא עולם', ומה אם כן אכפת לך שאהיה דבוק בבורא עולם עוד מעט זמן...).

ואמר לי מורי חמי זצ"ל, שמאז נחקקו בלבו דיבוריו וערגתו של רבי אלי למצוות, ולמד ממנו פרק מאלף בחיבה של מצווה, ובעיקר בחיבה של 'טורח במצווה'.

עוד עובדא מענין זה (הובא בספר חפץ חיים על התורה): הרה"ק בעל ה'דברי שמואל' מסלונים, שלח פעם את בן אחיו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?   שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

לפתע צנח מידיה מכנס רטוב... היישר על ראשו של רבי בן ציון פלמן זצ"ל. היא נחרדה מאוד ומיהרה לבקש מאחד הילדים לרוץ ולבקש סליחתו. בינתיים, כשהביטה מהחלון למטה, הצליחה לראות את הנהגתו המופלאה של רבי בן ציון...

לקט עובדות על 'בין אדם לחברו'

"המנהג בערי ובכפרי אירופה שבלייל שבת היו מגיעים עניים רבים בכל עיר וכפר, שלא היה להם מקום לאכול בשבת. בסוף התפילה לפני תפילת 'עלינו לשבח', היו כל העניים נעמדים על יד הדלת, ובגמר התפילה כל אחד מהמתפללים הקבועים, המתגוררים שם, היה לוקח איתו עני אורח, כדי שיוכל הלה לסעוד על שולחנו.

"באותה השבת, אמר לי האיש, 'היו עניים רבים, ואני עמדתי ביניהם. הייתי אדם גדול ושמן. כולם הסתכלו עליי, אולם העדיפו לקחת מישהו אחר, וזאת מחשש שאוכל יתר על המידה. בסופו של דבר נשארתי לבד בבית הכנסת, ואף אחד לא רצה לקחת אותי.

"באותה שבת אתה ואבא שלך הייתם האחרונים שעזבו את בית הכנסת, אביך הסתכל עליי ואמר: 'יוסף בוא, אנחנו לא לוקחים אותך, ועזבתם את בית הכנסת. אני פרצתי בבכי, שכן לא היה מי שיארח אותי. לאחר כעשר דקות חזרת, ואז שאלתי אותך: 'מה קרה? מדוע חזרת?'. ואתה אמרת, שכשהלכת לביתך, אמרת להוריך: 'איך אנחנו יכולים לאכול, אם יש יהודי, שאין לו מה לאכול? איפה הרחמנות? איך אנחנו יכולים לעזוב מישהו, שאין לו מה לאכול בשבת קודש?' ובכית. אביך לבסוף אמר: 'טוב, תקרא לו'. חזרת והבאת אותי, והייתי אצלכם בשבת.

"אמרתי לך אז, שאני אשלם לך בעד המצווה הזאת. מאז לא נפגשנו כל ימי חיי. עכשיו אני רואה אותך אחרי הרבה שנים. יוסף, מה אני יכול לשלם לך, תגיד לי! אמרתי לו: 'בית הדין שלחו אותי לחזור לעולם העשיה, אך אני לא יודע את הדרך'. הוא הראה לי את הדרך, וכשהלכתי לפי הוראותיו קמתי בבית הרפואה". (איש לרעהו)

ביום מן הימים צעד הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל ברחובה של רמת אלחנן סמוך לאחד הבתים. אחת הנשים תלתה כביסה ולפתע צנח מידיה מכנס רטוב היישר על ראשו של רבי בן ציון. האשה שהבחינה בכך נבהלה ונחרדה מאוד. היא מיהרה לבקש מאחד הילדים לרוץ ולהחזיר את הבגד ולבקש סליחתו.

בינתיים הצליחה לראות את הנהגתו המופלאה של רבי בן ציון: הוא נעצר. לא הרים ראשו לראות מהיכן נחת עליו. הוא הוריד מכובעו את המכנס, החזיקו בידו (ולא זרקו כדי שלא

סיפר הגרב"ש שניאורסון זצ"ל ראש ישיבת טשעבין: בשנה הראשונה לכניסת הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל לשמש כר"מ בישיבתנו, שחתי לפניו על אחד ממיודעיי שהיה רב קהילה בחו"ל ועלה עם רעייתו לגור בישראל, ואחרי שנפטרה קשה עליו הבדידות, שכן היה חשוך בנים ל"ע, ואיני יודע איך לסייע לו, שכן צריך זהירות יתירה שלא יחוש שעושים לו טובה.

רבי אברהם לא אמר מאומה, אך נודע לי שתיכף ומיד הלך לביתו של אותו רב ואמר לו כי מכיון ששמע עליו שהיה רב בחו"ל על כן מעוניין מאוד לקבוע אותו זמן ללמוד ממנו דרכי לימוד והנהגה... ולא העלה אותו זקן על דעתו שכל כוונת רבי אברהם להיטיב עמו ואכן הסכים "לעשות טובה" לרבי אברהם ולתרום מזמנו היקר... וכך נמשך הלימוד ההדדי תקופה ארוכה.

לאחר זמן חלה אותו רב ונתאשפז בבית החולים. נסעו רבי אברהם עם ראש הישיבה לבקרו. בהגיעם אמר הרב לרבי אברהם, שהיות ולא ידע אדם את עיתו, והיות והוא התחסד עם רבי אברהם בכך שהסכים בטוב לקבוע איתו משך זמן ללימוד בצוותא, על כן הוא מבקש שאחרי פטירתו ילמד רבי אברהם משניות עבור עליו נשמתו... כמובן רבי אברהם הסכים לבקשתו בחפץ לב... (אגן הסהר).

בספר 'מידות והנהגות טובות' מובא סיפור במעלת הכנסת אורחים. מעשה נורא שסיפר הצדיק הרב אריה לוי. יהודי בשם ר' יוסף שכב בלי הכרה בבית הרפואה 'ביקור חולים' בירושלים. ר' אריה עמד ליד מיטתו, ולפתע פתאום פקח החולה את עיניו. הוא ראה את רבי אריה, ואמר לו בהתרגשות: "ר' אריה, אני חוזר עכשיו מבית דין של מעלה. בשמים היה דיון בענייני האם להשאירני למעלה או לאפשר לי לחזור לעולם הזה. לאחר דין ודברים החליטו בית הדין להחזירני לעולם הזה כדי לאפשר לי הזדמנות נוספת לתקן את מעשיי.

"לאחר פסק הדין לא ידעתי את הדרך, שבה עלי ללכת כדי לחזור לעולם הזה. לפתע אני שומע מישהו הקורא לכיווני - 'יוסף'. אני מסתכל ורואה על ההר אחד יושב וקורא לי. ניגשתי אליו, והוא אמר לי: 'אתה מכיר אותי? אתה זוכר אותי?' התבוננתי בפניו ארוכות, אולם לא זכרתי אותו, ולכן אמרתי 'לא'. אמר לי: 'אני אזכיר לך, מהיכן אני מכיר אותך...'

הרטוב שנשאר נקי, כך גם עיניו ולבו של רבי בן ציון נשארו נקיים כבדולח בטוהר מדותיו. (איש לרעהו)
(גיליון 'ליקוטים וסיפורים נפלאים', הובא בגיליון 'דרישה וחקירה')

יתלכלך) והמתין כך בעינים מושפלות. גם כשהילד הגיע אל רבי בן ציון, הוא נשאר בעינים מושפלות בקרקע שלא לראות מיהו הילד, ובכך לשמור על כבודו. רבי בן ציון הושיט לו את המכנס

יהלומים מגדולי ישראל

בהגיעו לביתו מצא הגר"י אברמסקי זצ"ל אחד מראשי הישיבות ממתין לו. אבל הוא נכנס קודם למטבח, שם ישבה אשתו הרבנית, והחל לספר לה בארוכה כל מה שעבר עליו היום. ראש הישיבה שהמתין במסדרון, האזין והתפלא...

הישיבה, פנה מרן הגר"י אל אורחו, ואמר לו: 'אולי הינך מתפלא כיצד בזבזתי את זמני על הסיפורים שסיפרתי לאשתי, וגם הטרחתי אותך לכאורה שלא לצורך, אבל תדע לך שאם התורה כתבה (בראשית, י"ב ט"ז) 'ולאברם היטיב בעבורה', הרי שכל הטובות הבאות על האדם, באות רק בזכות אשתו, והיטיב הפירוש הוא לא רק בעושר ובנכסים, אלא גם בעצם החיים, דהיינו שהבעל שמכבד את אשתו יזכה גם לאריכות ימים. ואם חפץ אנוכי בחיים, עליי לכבד את רעייתי כיאות, ולהתנהג כפי שהתנהגתי.

עבורי היה זה חידוש, ובעצם שני חידושים שמענו כאן. ראשית, בעצם זה שהפסוק 'ולאברם היטיב בעבורה' נסוב גם על אריכות ימים, שכן בתורה עצמה מדובר על צאן ובקר. ושנית, כיון שאם היו שואלים אותנו בזכות מה זכה הגר"י אברמסקי לאריכות ימים, היה אפשר להשיב בתירוץ רבים: בכוח התורה האדיר שלו, בכוח קידוש השם העצום שעשה, בכוח הרבצת התורה והעמדת התלמידים, ועוד כהנה וכהנה. אבל מרן הגר"י אברמסקי תלה את אריכות הימים שלו בכך שהוא מכבד את רעייתו.

(קול ברמה' - בטאונה של רמת אלחנן בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

שח הגר"י זילברשטיין שליט"א: שמעתי חידוש מהרבי שלי, מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל, בענין שלום בית, הקשור לענין אריכות ימים ושנים.

מרן הגר"י אברמסקי, שגדלותו בתורה וביראה הגיעה לשיאים לא נודעים, כיהן גם כנשיא וועד הישיבות. הוא יצא פעם באוטובוס מביתו בשכונת בית וגן לרחוב 'הישיבה' בשכונת גאולה, ונכנס אל ראש הישיבה מרן הגר"י סרנא, כדי לבקש ממנו שישתתף יותר בכינוסי ועד הישיבות. כשהיה בדרך חזור לבית וגן, התלבט מרן זצ"ל האם לנסוע באוטובוס או במונית, והחליט לבסוף לעלות שוב על אוטובוס, שם פגש ביהודי שסיפר לו כמה דברים.

והנה, בהגיעו לביתו, הוא מוצא את אחד מראשי הישיבות הממתין לו. אבל הגר"י אברמסקי נכנס למטבח, שם ישבה אשתו הרבנית, נכדתו של הרידב"ז, והחל לספר במשך דקות ארוכות כל מה שעבר עליו היום. ראש הישיבה שהמתין במסדרון, האזין ושמע איך הרב אברמסקי מספר לרעייתו את הכל, לפרטי פרטים, עם מי נפגש, ואיך הגיע לישיבת חברון, ואת מי פגש בדרך, וגם את הסיפורים ששמע בדרכו באוטובוס, וכו' וכו'.

כאשר יצא סוף סוף אל מסדרון הבית, שם המתין ראש

סגולות וישועות

בימי מלחמת המפרץ סיפרתי לאאמו"ר זיע"א על ההפצצות המתוחכמות של אמריקה בעיראק, שהצליחו להרוס בונקרים שעיראק התפארה שאפילו פצצות אטום לא יכולות להרוס. ונענה לי אאמו"ר על אתר: לפי זה מובן המאמר חז"ל בברכות...

כל הקובע מקום לתפילתו, אלקי אברהם בעזרו

מטוס שני ונכנס בדיוק לאותו מקום שהתחיל הראשון וממשיך בעשיית החור, ובדרך זו הרסו בונקרים שעיראק התפארה שאפילו פצצות אטום לא יכולות להרוס בונקרים כאלו. ונענה לי אאמו"ר על אתר: לפי זה מובן המאמר חז"ל, ברכות

בתקופת מלחמת המפרץ, סיפרתי לאאמו"ר הגה"צ [רבי לוי הכהן רבינוביץ זיע"א מחבר ספר 'מעדני השלחן' ועוד] זללה"ה על ההפצצות המתוחכמות שמפעילים באמריקה על עיראק, כפי שהופיע בכתבי עת, שמטוס עושה חור בבונקר, ואח"כ הגיע

ויורה פעם אחת כאן ופעם אחת במקום אחר, אז החומה נשארת שלימה ולא יועיל כל פעולותיו שעשה. כך מיום שחרב בית המקדש נעשה הפסק חומת ברזל בינינו לאבינו שבשמים (ברכות דף ל"ב ע"ב), והתפלה שלנו היא כמו קנה השריפה, ואם אדם מתפלל כל פעם במקום אחד, אז תפלתו עושה שביל אחד לנקוב החומה של ברזל, ואם לאו, לא יכול לנקוב (הובא בליקוטי מהרי"ח סדר הנהגת התפלה ד"ה יקבע).

גיליון 'אספקלריא', מדור 'עובדות דרבי לוי' מאת בנו הגאון רבי אלחנן הכהן רבינוביץ שליט"א, ראש כולל 'מעדני השלחן', מח"ס 'מועדי קדשיך' וש"ס [באדיבות מכון 'גם אני אודך']

דף ו' ע"ב, "כל הקובע מקום לתפילתו, אלקי אברהם בעזרו", כיון שבאותו מקום שמתפלל שוב ושוב, הדרך סלולה לו עד כסא הכבוד.

וז"ל ספר הגן ודרך משה (ליום תשיעי): אף בבית הכנסת עצמו, צריך לברור לו מקום אחד להתפלל שם תמיד, ולא היום במקום זה ומחר במקום אחר, ועל זה הביא משל נאה בכתבי האריז"ל, משל למלך שרוצה ללכוד חומת העיר ורוצה לעשות נקב בחומה, אזי לוקח קנה שריפה (שקורין 'ביקס'), ויורה כמה פעמים במקום אחד עד שינקב החומה. אבל אם הוא טיפש,

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

במה חלק הרמב"ם כבוד לרופאים והביאם בפסקיו?

ראש השנה דף כב

מעשה בטוביה הרופא

רופאים, נמצא שהתורה הסמיכה אותם להורות דינים כיצד ינהגו בני ישראל ביום הכפורים, ולכן אפשר לקרותם בשם זה. ומצינו שגם חכמים שאלו את הרופאים לענין הלכות, ואולי לכן רצה הרמב"ם לחלוק כבוד לרופאים, וצרף אותם ליד התלמידי חכמים. באחד הקהילות ברוסיה, היה כתוב תקנה בפנקס העיר, שאסור לרופאים, לעבור לפני התיבה, שכן אינם מכוונים בתפילת רפאינו, ולא מבקשים בכל לב רפאנו ה' ונרפא. ולענ"ד אומר הגר"י זילברשטיין נראה שלא ראוי לתקן תקנה כזו, שהרי חז"ל שקדו להטיב עם הרופאים, ותקנו דרופא שהזיק בשגגה פטור מפני תיקון העולם, כדי שלא ימנעו מלהיות רופאים, וכמבואר בשו"ע (יו"ד סי' שלו) ואם כן לא ראוי לתקן תקנה כזו, הפוגעת בכבוד הרופאים.

ואדברה ידוע לנו על רופאים דגולים וביניהם ד"ר אדלר ע"ה מלונדון, שהיה יום יום מתפלל על עשרות חולים שיתרפאו, ואין כל חשש להוריד רופא כזה לתיבה, ואדברה זכות גדול הוא לציבור שרופא כזה המכוין בכל לב יתפלל.

(חשוקי חמד)

כתב הרמב"ם (מלוה ולוה פט"ו ה"א) וכן הוא בשו"ע (חור"מ סי' ע"ג) 'אם אמר אל תפרעני אלא בפני תלמידי חכמים, או בפני רופאים' ואמר פרעתך בפניהם והעדים מתו או הלכו למדינת הים, הרי זה נאמן ונשבע'.

ומקור דברי הרמב"ם הוא ממסכת שבועות (מא:): אלא שבגמרא נאמר רק לומדי הלכות, והרמב"ם הוסיף רופאים, ויש לשאול למה הוסיף הרמב"ם רופאים, שלא מוזכר בגמרא? וכתב הגר"ח קניבסקי שליט"א בקרית מלך (הוספות לכללי הרמב"ם) שכן הוא דרך הרמב"ם שאם יש דוגמא בגמרא, מביא לכך עוד דוגמא, כדי שלא יאמרו שהדוגמא היא בדווקא, ואחד מהמקומות היא כאן, שהגמרא כתבה תלמידי חכמים והרמב"ם הוסיף רופאים.

אמנם עדיין יש לדון למה נקט הרמב"ם דווקא רופאים, ולא נקט מקצוע אחר, ואולי יש לומר מוסיף הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על פי מה ששמעתי בשם תלמיד חכם תושב פרשבורג, שהיו קוראים לרופאים לתורה ביום כיפור, בשם 'מורינו', תואר המקביל למורי הוראה, והוא משום שחולה מאכילים אותו על פי

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

תכין עצמך לכבוד שבת

קבל את 'גיליון 'לקראת שבת' שכבש את העולם היהודי
אצלך בתיבת המייל לפני כולם כל יום חמישי

סיפורים ופנינים מרתקים מחייהם של רבותינו הקדושים

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

על מי כתבו הפוסקים שעליו ליטול את ארבעת המינים בבית הכנסת באופן שונה ממה שנוטל בביתו?

Yonatan Sindel/Flash90

לא ינהג כן אלא בביתו, אבל בציבור ינהג כדעת השולחן ערוך, כיון שהציבור מביט בו לראות כיצד הוא נוטל את המינים, ועלולים לנהוג כמותו. וכן שליח ציבור, לא ינהג כדעת הרמ"א בפני הציבור. ומי ששולט בשתי ידיו בשנה, לכל הדעות דינו ככל אדם, שהלולב בימין והאתרוג בשמאל.

[שו"ע תרנא, ג; ביאורים ומוספים דרשו, 31]

כפי שלמדנו, בנטילת ארבעת המינים, אוחזים את הלולב, ההדס והערבה, ביד ימין, ואת האתרוג ביד שמאל. ונחלקו הפוסקים לגבי איטר יד ('שְׁמַאלִי'), שידו השמאלית משמשת לו כיד ימין: לדעת השולחן ערוך, דינו ככל אדם, ולדעת הרמ"א, עליו ליטול את המינים לפי ה'ימין' וה'שמאל' שלו. אולם, רב קהילה וכדומה, שהוא איטר יד ונוהג כדעת הרמ"א,

מי ששתי כפות ידיו מגובסות כיצד יקיים את מצות ארבעת המינים?

ואם אין באפשרותו ליטול את ארבעת המינים באף אחת משתי ידיו, ואף לא במרפק או בזרוע - נחלקו הפוסקים אם יוצא ידי חובה בנטילת ארבעת המינים בפיו. ובנטילה על הכתף - יש אומרים שאינו יוצא ידי חובה, ויש שנראה מדבריו שיוצא ידי חובה.

[שו"ע תרנא, ד, ומשנ"ב כא-כג; ביאורים ומוספים דרשו, 33-34; וראה שם, 58]

אדם שכף ידו הימנית מגובסת, ואין באפשרותו לאחוז בה את הלולב, ידו השמאלית נחשבת כיד ימין, ויטול בה את הלולב, ההדס והערבה, ואת האתרוג יטול במרפקו הימני; ואם גם זה אינו אפשרי, יטול את האתרוג בזרועו הימנית. ואם באחת מידיו אינו יכול ליטול מאומה, דהיינו שאינו יכול לאחוז את האתרוג אף בזרוע של אותה יד - יטול בידו האחרת את הלולב, ולאחר מכן יטול בה את האתרוג.

האם צריך להפוך את האתרוג לפני הברכה

David Cohen/Flash90

שפיטמתו למעלה ועוקצו למטה, רק לאחר הברכה. ובאופנים אלו לא יוצאים ידי חובת המצוה עד לאחר הברכה. ועצה נוספת - ליטול את ארבעת המינים כרגיל, מתוך כוונה מפורשת שלא לצאת ידי חובת הנטילה עד לאחר הברכה. ולדעת הגר"א זוהי העצה המובחרת מכולן.

[שו"ע תרנא, ה, ומשנ"ב כד-כה]

כלל הוא בכל המצוות, שיש לברך עליהן 'עובר לעשייתן', דהיינו, לפני קיום המצוה, וסמוך ככל האפשר לקיומה. ולפיכך, את הברכה על נטילת לולב, יש לברך לאחר שנטל בידו הימנית את הלולב, ההדס והערבה, ולפני נטילת האתרוג בידו השמאלית. ולחילופין, ניתן ליטול את האתרוג כשהוא הפוך, עוקצו למעלה ופיטמתו למטה, וליישרו, דהיינו, להעמידו בידו באופן

* בנטילת ארבעת המינים, יש לאחוז את הלולב, ההדס והערבה, ביד ימין, ואת האתרוג ביד שמאל. ואם אחז את האתרוג בימין, והלולב בשמאל, יצא ידי חובתו; וראוי ליטול שנית ללא ברכה.
* בעת נטילת ארבעת המינים, יש להחזיקם במאונך, כצורת גדילתם בעץ, דהיינו, ששורשיהם למטה וראשיהם למעלה.
* יש אומרים, שצריך לקשור שלושה קשרים בלולב, והיינו - קשר אחד האוגד את הלולב עם ההדס והערבה, ושני קשרים נוספים, האוגדים רק את עלי הלולב. ויש אומרים, שצריך לקשור שלושה קשרים בלולב בפני עצמו, בנוסף על הקשר האוגד את שלושת המינים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

סיכוך במחצלות 'דיקט' ובסכך 'קיינעס'

העשויה מהם; אך יש מהמתירים שלא אבה להקל בכך למעשה, מחשש שיבואו להקל במחצלת אחרת שאינה כשירה לסיכוך. וסכך 'קיינעס' המצוי בזמננו, המיוצר מקני סוף, כשר לסיכוך לכל הדעות, כיון שהקנים שמהם הוא עשוי, אינם משמשים כלל לייצור תקרת בתים.

מחצלת העשויה מנסרי עץ דק ('דיקט', 'לביד') - יש שהורה שאין לסכך בה משום שהן דומות לנסרים שרוחבם ארבעה טפחים, הפסולים לסיכוך (ראה במקורות). ויש שכתבו שכיון שנסרים אלו, בשונה מנסרים שרוחבם ארבעה טפחים, אינם דומים לתקרה כלל, מותר לסכך במחצלת

[ביאורים ומוספים דרשו תרכט, 10; וראה שו"ע שם, יח]

הלוח היומי

כ"ה בחשוון | הגה"ק רבי מרדכי ב"ר ישכר דב מבילגוריא זי"ע

יארצייט:

תקפ"ח: הרה"ק רבי יצחק יואל ב"ר גדליה מליניץ זי"ע
תקצ"ט: הרה"ק רבי נפתלי ב"ר אלעזר מליז'ענסק זי"ע
תרכ"ה: הרה"ק רבי מנשה ב"ר אשר ישעיה מראפשיץ זי"ע
תש"י: הגה"ק רבי מרדכי ב"ר ישכר דב מבילגוריא זי"ע

החיקוי המוצלח של האדמו"ר מסטמאר

פעם האדמו"ר רבי יואל מסטמאר היה בחתונה שהיה בה בדיחן, ואותו בדיחן ביקש רשות מהרבי לחקות אותו, והרבי הסכים. הבדיחן החל לחקות את תפילתו של הרבי בהצלחה מרשימה ביותר, ולפתע הרבי התחיל לבכות... הבדיחן ניגש במבוכה לרבי וביקש את סליחתו, הרבי אמר לו: "אינך אשם, אלא בזמן שחיקית אותי בכשרון רב בדיוק כפי שאני עושה, חשבתי אולי גם אני מחקה את עצמי, ואני נוהג כל פעם כפי שאני רגיל לנהוג..."

(ילקוט לקח טוב [חיים של תורה] ח"ב - חוקת עמ' 13)

נשתדל לקיים את המצוות מתוך מחשבה לעשות נחת רוח להשי"ת, ולא משום שכך הורגלנו לעשות

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il